

**URZĄD OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**

**Departament
Prawa i Nowych Technologii**

DPNT.051.9.2025.MWR

Warszawa, 10-09-2025

**Pan
Piotr Mierzejewski**

**Dyrektor Zespołu
Prawa Administracyjnego
i Gospodarczego
Biuro Rzecznika
Praw Obywatelskich**

ePUAP: /RPO/SkrytkaESP

Szanowny Panie Dyrektorze,

w odpowiedzi na pismo z 26 czerwca br. (data wpływu do UODO: 27 czerwca br.) znak **V.7220.52.2025.JF** dotyczące naruszeń praw obywatelskich w postaci przetwarzania danych osobowych dotyczących stanu zdrowia przez instytucje finansowe w procesie oceny ryzyka w przypadku zawierania umowy kredytu hipotecznego oraz przy zawarciu umowy ubezpieczenia na życie, mające stanowić zabezpieczenie jego spłaty uprzejmie wskazuję, że informacje o wynikach wymienionych w piśmie badań i testów medycznych stanowią dane dotyczące zdrowia w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679¹. Należą one zatem do szczególnych kategorii danych osobowych wymienionych w art. 9 ust. 1 tego rozporządzenia, a ich przetwarzanie zostało poddane szczególnemu reżimowi przetwarzania, w szczególności administrator (w

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, str. 1 ze zm.), dalej jako „rozporządzenie 2016/679”.

tym przypadku bank lub ubezpieczyciel) powinien wykazać spełnienie jednej z przesłanek określonych w art. 9 ust. 2 rozporządzenia 2016/679².

W kontekście przetwarzania przez zakłady ubezpieczeń ww. szczególnych kategorii danych dotyczących przyszłych kredytobiorców należy również wskazać na art. 41 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej³, zgodnie z którym zakład ubezpieczeń przetwarza dane, o których mowa w art. 9 rozporządzenia 2016/679, dotyczące zdrowia, ubezpieczonych lub uprawnionych z umowy ubezpieczenia, zawarte w umowach ubezpieczenia lub oświadczeniach składanych przed zawarciem umowy ubezpieczenia, odpowiednio w celu oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub wykonania umowy ubezpieczenia, w zakresie niezbędnym z uwagi na cel i rodzaj ubezpieczenia. Obowiązek przetwarzania danych wyłącznie w zakresie niezbędnym do realizowanego celu wynika także z zasady minimalizacji danych wyrażonej w art. 5 ust. 1 lit. c) rozporządzenia 2016/679.

² „a) osoba, której dane dotyczą, wyraziła wyraźną zgodę na przetwarzanie tych danych osobowych w jednym lub kilku konkretnych celach, chyba że prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego przewidują, iż osoba, której dane dotyczą, nie może uchylić zakazu, o którym mowa w ust. 1;

b) przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązków i wykonywania szczególnych praw przez administratora lub osobę, której dane dotyczą, w dziedzinie prawa pracy, zabezpieczenia społecznego i ochrony socjalnej, o ile jest to dozwolone prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego, lub porozumieniem zbiorowym na mocy prawa państwa członkowskiego przewidującymi odpowiednie zabezpieczenia praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą;

c) przetwarzanie jest niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej, a osoba, której dane dotyczą, jest fizycznie lub prawnie niezdolna do wyrażenia zgody;

d) przetwarzania dokonuje się w ramach uprawnionej działalności prowadzonej z zachowaniem odpowiednich zabezpieczeń przez fundację, stowarzyszenie lub inny niezarobkowy podmiot o celach politycznych, światopoglądowych, religijnych lub związkowych, pod warunkiem że przetwarzanie dotyczy wyłącznie członków lub byłych członków tego podmiotu lub osób utrzymujących z nim stałe kontakty w związku z jego celami oraz że dane osobowe nie są ujawniane poza tym podmiotem bez zgody osób, których dane dotyczą;

e) przetwarzanie dotyczy danych osobowych w sposób oczywisty upublicznionych przez osobę, której dane dotyczą;

f) przetwarzanie jest niezbędne do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń lub w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez sądy;

g) przetwarzanie jest niezbędne ze względów związanych z ważnym interesem publicznym, na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, które są proporcjonalne do wyznaczonego celu, nie naruszają istoty prawa do ochrony danych i przewidują odpowiednie i konkretne środki ochrony praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą;

h) przetwarzanie jest niezbędne do celów profilaktyki zdrowotnej lub medycyny pracy, do oceny zdolności pracownika do pracy, diagnozy medycznej, zapewnienia opieki zdrowotnej lub zabezpieczenia społecznego, leczenia lub zarządzania systemami i usługami opieki zdrowotnej lub zabezpieczenia społecznego na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego lub zgodnie z umową z pracownikiem służby zdrowia i z zastrzeżeniem warunków i zabezpieczeń, o których mowa w ust. 3;

i) przetwarzanie jest niezbędne ze względów związanych z interesem publicznym w dziedzinie zdrowia publicznego, takich jak ochrona przed poważnymi transgranicznymi zagrożeniami zdrowotnymi lub zapewnienie wysokich standardów jakości i bezpieczeństwa opieki zdrowotnej oraz produktów leczniczych lub wyrobów medycznych, na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, które przewidują odpowiednie, konkretne środki ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą, w szczególności tajemnicę zawodową;

j) przetwarzanie jest niezbędne do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych zgodnie z art. 89 ust. 1, na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, które są proporcjonalne do wyznaczonego celu, nie naruszają istoty prawa do ochrony danych i przewidują odpowiednie, konkretne środki ochrony praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą.”

³ Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 838 ze zm.).

Dlatego, choć ww. przepis ustawy o działalności ubezpieczeniowej wprost upoważnia zakłady ubezpieczeń do przetwarzania szczególnych kategorii danych osobowych klientów, podkreślić należy, że jest to dopuszczalne wyłącznie wtedy, gdy jest to konieczne do realizacji celu danego ubezpieczenia. Z załączonych do pisma dokumentów (tj. Ogólnych Warunków Ubezpieczenia oraz skierowania na badania dla kredytobiorców) nie wynika, czym jest uzasadnione przetwarzanie danych dotyczących zdrowia klienta w celu zawarcia umowy ubezpieczenia mającej stanowić zabezpieczenie spłaty tego kredytu.

Z kolei w kontekście przetwarzania przez banki w celu oceny ryzyka kredytowego danych osobowych obejmujących wyniki badań medycznych (w tym badań laboratoryjnych, radiologicznych oraz testu na HIV) wskazać należy, że zgodnie art. 105a ust. 1a i 1b Prawa bankowego⁴ bank może w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego podejmować decyzje, opierając się wyłącznie na zautomatyzowanym przetwarzaniu, w tym profilowaniu, danych osobowych niezbędnych z uwagi na cel i rodzaj kredytu, w szczególności należących do kategorii wymienionych w ust. 1b. Po raz kolejny ustawa wymaga więc, aby przetwarzanie określonych danych spełniało wymóg niezbędności dla celu tego przetwarzania. Katalog kategorii danych osobowych ustanowiony w ww. ust. 1b jest otwarty, niemniej wskazać należy, że nie wymienia on danych dotyczących zdrowia, a art. 9 rozporządzenia 2016/679 wymaga, aby przepis prawa krajowego będący podstawą przetwarzania danych dot. zdrowia stanowił wprost o takim przetwarzaniu. Przywołane regulacje Prawa bankowego nie stanowią zatem wystarczającej podstawy prawnej do przetwarzania przez bank danych dot. zdrowia w celu oceny ryzyka kredytowego.

Ponadto uprzejmie informuję, że organowi nadzorczemu nie były jak dotąd sygnalizowane naruszenia w zakresie przetwarzania przez instytucje finansowe danych osobowych dotyczących zdrowia w celu oceny ryzyka kredytowego lub ubezpieczeniowego i nie były prowadzone postępowania dotyczące takich spraw. Niemniej, mając na uwadze treść pisma, organ nadzorczy rozważy zasadność podjęcia w przedmiotowej sprawie działań z urzędu.

Z wyrazami szacunku
z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Danych Osobowych
Dyrektor Departamentu
Prawa i Nowych Technologii

Monika Krasieńska

⁴ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 1646 ze zm.).

/- dokument w postaci elektronicznej
podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym-/